

דף הבית - קול יהודה

בחנות המחלקה לתרבות תורנית

בעריכת: הרב נחום גמליאל

עלון מס' 521 – פרשת אמור תש"פ

הדלקת נרות: י-ם 18:49 ת"א 19:05
צאת השבת: י-ם 20:05 ת"א 20:08

לקח מהפרשה: (עפ"י פרשה ופרשה – אתר להבין).

"לְעֵינֵי וְלִגְרַת תַּעֲזֹב אִתָּם". (כג', כב')

הרב דוד הלוי סגל הידוע בכינויו 'הט"ז' (ראשי תיבות של ספרו 'טורי זהב' - היה אחד מגדולי הפוסקים האשכנזים) גזר על עצמו גלות כדי לעשות תיקון לעם ישראל.

בזמן הגלות הוא הסתובב עם בגדים פשוטים בערים ובכפרים והסתיר את זהותו, כדי שאף אחד לא יכיר אותו וחי מפרטות לפרנסתו. יום אחד פגש אותו אחד מתלמידיו שהתגלגל גם הוא לאותו ישוב. וקרא לו בהתלהבות: "רבי ומורי!" הט"ז השתיק אותו מיד וביקש שלא יחשוף את זהותו ברבים...

באותו ישוב חיפשו "מנקר" (תפקידו של המנקר להוציא את גיד הנשה והחלב מהבהמה אחרי השחיטה) הוא הציע את עצמו לעבודה זו ואכן הוא התקבל. עבודה זו אפשרה לו להמשיך וללמוד תורה בחלק גדול משעות היום, ולהמשיך את תיקון הסבל שקיבל על עצמו מבלי לחשוף לציבור את זהותו ובכך יבוא עם ישראל לתיקונו.

בדרך כלל כשהשוחטים היו מתלבטים לגבי כשרות של בהמה הם היו ניגשים לרב של הקהילה כדי שיפסוק אם הבהמה כשרה או טרפה. רב הקהילה שלא היה בקיא מספיק בהלכות שחיטה העדיף תמיד לפסוק ל"חומרה". מה שגרם לכך שהיו הרבה בהמות טרפות ונגרם בכך נזק כספי לטבחים שגרם להם להתמרמר על האובדן וההפסד שנגרם להם מכך.

פעם אחת כשהיה ספק כשרות בבהמה שנשחטה והט"ז היה במקום, הראו השוחטים את הבהמה לט"ז ושאלו את דעתו לגבי הספק והוא התיר את הבהמה למהדרין על פי פסק מפורש של הרמב"ם. השוחטים הבינו שמדובר בתלמיד חכם גדול ושמחו מאוד שיש להם את מי לשאול ויכול גם להתיר את הבהמות. מאז החליטו השוחטים שבכל ספק בהלכות טרפות הם ישאלו אותו והוא יפסוק להם. רב הקהילה שם לב שתקופה ארוכה לא הגיעו אליו שאלות בנושא טרפות וכשבירר את העניין אמרו לו שיש תלמיד חכם הבקיא בהלכות והם שואלים את פיו. הרב שכבודו נפגע החליט מיד להעניש את הט"ז

(כנהוג בכל מקרה של פגיעה בכבודו של הרב, לנדות ולהחרים את הפוגע למען ייראו ויראו). והט"ז הוכנס לבידוד במשך שלושה ימים. הט"ז שמח על הגזירה שנגזרה עליו ועל הביזיון שספג, שהרי זה תכלית התיקון שקיבל על עצמו...

יום אחד הגיעה ילדה ענייה עם עוף ביד אל הרב שיפסוק אם הוא כשר בגלל שאלת כשרות שהתעוררה לגביו. הרב הביט בעוף הרב ופסק שהעוף טרף. כשהילדה שמעה את הפסק, היא מיד פרצה בבכי. היא חיכתה שבועיים כדי שאמה תבשל עוף בערב שבת וחלמה לטעום ממנו...

לקחה הילדה את העוף כשהיא ממררת בבכי בחזרה הביתה. בדרך הבחינה בחדר שבו יושב "המנקר המנוודה" עליו שמעה מהילדים בשכונה. היא נכנסה פנימה לראותו כשדמעות בפניה, שם לב הט"ז לעוני שבבגדיה ולעוף שבידה, וכששמע את השאלה שהתעוררה בעוף, לקח את העוף הסתכל עליו, פנה לילדה ואמר לה: "לכי לרב ואמרי לו שיעיין בספר 'טורי זהב' שם ימצא שהעוף כשר!". הילדה רצה עם העוף אל הרב ואמרה לו את שאמר לה "המנקר". הרב בדק, הבין שטעה ופסק: "העוף כשר למהדרין!". איך שהילדה יצאה הבין הרב כי 'המנוודה' הינו תלמיד חכם והלך לבקש ממנו סליחה ומחילה. לא

נותרה לט"ז ברירה והוא סיפר כי הוא הט"ז בעצמו ובכבודו. לשאלת תלמידו מדוע חשף את זהותו וביטל את תכניתו לעשיית תיקון לכלל ישראל?

השיב הט"ז: "הגעתי למסקנה כי לא שווה כל עבודת השם בהסתר וצנעה מול דמעותיה של ילדה קטנה"....

פינת ההלכה

הלכות ברכת הלבנה

- א: מצוה לברך את ברכת הלבנה בתחילת החודש.
- ב: מברכים את 'ברכת הלבנה' רק פעם אחת בחודש אחרי המולד.
- ג: מברכים את הברכה רק בלילה כשרואים את הירח באופן ברור ונהנים ממנו.
- ד: אין לברך ברכת הלבנה בזמן 'בין השמשות' כשעדיין אין חושך. (רמ"א תכ"ו א')
- ה: לפני הברכה מסתכלים קצת בירח כדי להנות לאורו. אבל בזמן הברכה לא מסתכלים בו.
- ו: אין לברך ברכת הלבנה כשהירח מכוסה בעננים.
- ז: אם יש עננה קלה על הירח ואפשר ליהנות ממנו אפשר לברך.

חכמת חיים / שימח'ה

'מי שמתיימש 'מאולי' - מפסיד הרבה 'וודאי'.

"אלה הם מועדי: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא-קנש פל-מלאכה"
(כ"ד ה')

בפסוקים אלה - אמר הגאון מווילנא - יש רמז למועדים בהם מותרת המלאכה לצורך אוכל נפש.

"ששת ימים תעשה מלאכה" - בששה ימים טובים התירה התורה לבשל לצורך החג ואלו הם:

1. יום טוב ראשון של סוכות 2. שמיני עצרת 3. יום טוב ראשון של פסח 4. שביעי של פסח 5. שבועות 6. יום א' של ראש השנה (מהתורה ראש השנה זה רק יום אחד) "וביום השביעי" - זהו יום הכיפורים שבו אסורה המלאכה לצורך נפש, ומשום כך נקרא: "שבת שבתון".

ייסורי מצפון בקורונה...

בשיחות שניהלתי עם כמה אימהות במהלך השבוע הן נשמעו מיואשות...

הילדים כל היום בבית... נשארים ערים בלילה ונרדמים ביום, המקרר בשימוש 24 שעות ביממה, הר של כביסות שלא נגמר...

רעש בלתי נסבל, הבית הפוך כל הזמן, והמריבות בין הילדים לא פוסקות!

הן צועקות הרבה, מענישות ומרגישות שאין להן שליטה על המצב והתפקוד שלהן כאימהות לקוי.

בלילה הן לא מצליחות לישון כי הגמד שקוראים לו 'ייסורי מצפון' קם לתחייה - והן כועסות על עצמן 'אני אמא רעה: למה כעסתי? למה הענשתי? למה הגבתי בצורה לא נשלטת?'

כולנו מחכים לסיום המצב הקשה ובינתיים... בשבוע הבא אכתוב בע"ה על הבעייתיות שיש בייסורי מצפון ואיך מתמודדים מול התופעה במיוחד בימים טרופים כאלו.

שבת שלום. שושנה

טלפון לשאלות, הרצאות ויעוץ 050/7434167

סיפור לשבת

עגלה ויום-הולדת - אתר חב"ד

שאלו וחדווה ג'ובני הסתובבו בשדרה ה-13 שכונת בורו-פארק שבניו-יורק. הם תרו במבטם אחרי חנות למוצרי תינוקות. "הנה", הצביע שאול, "נראה לי שזו החנות שאנו מחפשים". הם נכנסו אל החנות והתקבלו בברכה על-ידי מוכר חרדי. "אנחנו מעוניינים בעגלת תינוק", הציג שאול את עצמם. "בן כמה התינוק שלכם?", התעניין המוכר, כדי לדעת איזו עגלה טובה עבורם. "עדיין אין לנו תינוק", השיב שאול. המוכר התבלבל לרגע, אך מיד התעשת. "בן כמה התינוק עבורו אתם רוצים לרכוש עגלה?". "הוא עדיין לא נולד", הסביר שאול.

כעת היה המוכר מבולבל לגמרי. הוא תלה מבט תמה בשניים, וחדווה התנדבה להסביר לו. "מזה שש שנים אנו נשואים ועדיין לא התברכנו בילדים. היינו כעת אצל הרבי מליובאוויטש בעת חלוקת דולרים לצדקה ולברכה. בעלי קיבל מהרבי הבטחה לזרע בר-קיימא. גם אני עברתי, בתור הנשים, וקיבלתי ברכה לפרי-בטן. אנו בטוחים בברכות הרבי, ולכן החלטנו לקנות מראש עגלה לתינוק או לתינוקת שלנו". התדמיה שעל פני המוכר התחלפה בארשת התפעלות. הפעימה אותו האמונה הפשוטה של בני הזוג בדברי הרבי. "כל הכבוד", לא כלא האיש את תחושותיו. "הנה, זה מבחר העגלות המוצע לתינוקות נולדים. או שעומדים להיוולד", הדגיש בנימת הערכה את המילה 'עומדים'. "על כל עגלה שתבחרו, תזכו להנחה משמעותית", הצהיר חגיגית. "פשוט, אני רוצה להיות חלק מהנס שיתרחש לכם". שאול וחדווה שבו לביתם בישראל, מצוידים בעגלה איכותית וטעונים באמונה עזה להתגשמות ברכות הרבי. עד כאן התרחשו הדברים בשנת תשמ"ו (1986). שנתיים לאחר מכן, בשנת תשמ"ח יצא הרבי ב'מבצע יום-הולדת'. הרבי עורר על כך שביום-ההולדת העברי של יהודי גובר מזלו, וראוי לנצל יום כזה להתחזקות ותוספת הידור בלימוד התורה ובקיום המצוות. שאול, כמו כל חסיד שדברי הרבי יקרים לו, רצה כמובן לנצל גם הוא את יום-ההולדת שלו כראוי. הבעיה הייתה שהוא לא היה בטוח מה התאריך המדויק של לידתו. הוא נולד בראש העין של שנות החמישים, תקופה בה הרישום היה ידני ולא כל כך מסודר. במשפחת ג'ובני גם לא עשו עניין מיום-ההולדת, כך שאף אחד לא טרח לזכור את התאריך החשוב של שאול. לידתו של שאול הייתה גם כרוכה בטרגדיה. ימים ספורים לאחר שנולד, נפטרה אמו. על מצבתה נחרת כי נפטרה ב' חשוון, ותמיד אמרו לו כי הפטירה התרחשה שלושה ימים לאחר הלידה. מכאן שיער שאול כי יום-ההולדת שלו הוא ב' חשוון. אך מעולם לא קיבל על כך אישור מוסמך. כעת, דברי הרבי על חשיבותו הערכית של יום-ההולדת, עוררו את שאול לערוך בירור יסודי מתי בדיוק יום הולדתו. בשלב ראשון רצה לוודא, כי התאריך החרות על מצבת אמו אכן מדויק, וכי ' חשוון הוא אכן יום פטירתה. הוא פנה למשרדי בית-העלמין בראש-העין, שם טמונה אמו, ומצא ארכיון ישן ובלוי, לגמרי לא מסודר. מהר מאוד הבין כי הסיכוי למצוא מידע במקום קרוב לאפסי, ופנה לערוצים אחרים. על פי מה שסיפרו לו, אמו נפטרה במרכז הרפואי בלינסון בפתח תקווה, והוא החליט לפנות לשם. ואמנם, כאן שלט יותר סדר בניירת. הוא מצא כי אמו נפטרה בכלל ב' חשוון - שלושה ימים לפני התאריך החרות על המצבה, מה שאומר כי ז' חשוון ודאי לא יום-ההולדת שלו. שאול המשיך לחפש מידע על לידתו שלו, שהתרחשה גם היא באותו מרכז רפואי - ואכן מצא את התאריך המדויק: ג' חשוון. מציאת תאריך הלידה המדויק של שאול, פיתחה אצל שאול וחדווה תחושה חזקה, כי קיום הוראותיו של הרבי בעניין יביא להם את הברכה אליה הם כה מייחלים. ג' חשוון תש"נ (1989) הייתה הפעם הראשונה ששאול חגג את יום-הולדתו בתאריך המדויק. הוא הזמין בני משפחה וידידים לחגוג יחד עמו, וכולם הרימו כוסיות 'לחיים' ובירכוהו, כי יזכה בקרוב להתממשות ברכות הרבי. בחג החנוכה הסמוך טסה חדווה לניו-יורק, לחצר הרבי. היה בה רצון עז לשוב ולהתברך מהרבי כעת, לאחר ששאול מצא את יום-הולדתו המדויק. שאול עצמו לא קיבל חופש העבודה, ולכן לא הצטרף אליה. שם, בעודה בניו-יורק, נאלצה חדווה להיעזר בשירותה של אחות רפואית מסיבה כלשהי. האחות בדקה וטיפלה בה, ותוך כדי כך השיחה לחדווה לפי תומה: "את מודעת לכך שאת בהיריון. נכון?". חדווה הביטה בה כהלומת רעם. "מ..מה את אומרת?", התקשתה לעכל... באותה שנה, בתאריך כ"ה באב, נולד שמואל אלחנן, בנם בכורם של שאול וחדווה ג'ובני...